

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/25/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012201109
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2016
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1012201109.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eleny Kováčovej, v právnej veci žalobcu: R. D. - MAXI FRUIT, Karpatská 9, Marianka, IČO: 17 737 168, zastúpeného Advokátskou kanceláriou BARRISTER LEGAL s.r.o., Zámocké schody 2/A, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1020502/1/141594/2011/5062-r zo dňa 16. apríla 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 142/2012-90 zo dňa 14. novembra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 142/2012-90 zo dňa 14. novembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 1S 142/2012-90 zo dňa 14.11.2013 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1020502/1/141594/2011/5062-r zo dňa 16.04.2012, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Malacky ako prvoradového správneho orgánu - Dodatočný platobný výmer č. 606/230/54123/11 zo dňa 02.11.2011, ktorým bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie október 2008 v sume 3708,42 €.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, ktorý mu predchádzal, v rozsahu žalobných dôvodov dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovaného bol v súlade so zákonom.

Krajský súd v rozsudku konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že sporné

stavebné práce neboli vykonané pre žalobcu pracovníkmi spoločnosti ARCHA - plus s.r.o. Zároveň poukázal na to, že správca dane sa vecou dôkladne zaoberal, okrem iného vykonal rozsiahle dokazovanie v danej veci, a to, napr. výsluchom p. P. U., konateľa spoločnosti ARCHA - plus s.r.o., p. R. D. - žalobcu, ako aj p. O. M., splnomocneného zástupcu spoločnosti ARCHA - plus s.r.o., ďalej pána R. ako osoby vykonávajúcej stavebný dozor na stavbe spoločnosti MANDI INVEST, a.s., a predsedu predstavenstva spoločnosti MANDI INVEST, a.s. p. J..

V zhode s názorom žalovaného poukázal na zásadné rozpory vo výpovediach p. D., p. M. a p. U., ktorý bol ako jediný konateľ spoločnosti niekoľkokrát počas sledovaného obdobia hospitalizovaný v liečebni pre drogovú závislosť a ktorý uviedol, že spoločnosť ARCHA - plus s.r.o. nevykonáva od roku 2007 žiadnu ekonomickú činnosť.

Napokon krajský súd k tvrdeniu žalobcu, že bol ukrátený na svojich procesných právach tým, že nebol prítomný pri výsluchu svedkov a tým nemohol týmto osobám klásť otázky, uviedol, že toto procesné pochybenie správcu síce znamenalo porušenie § 15 ods. 5 zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní (ďalej len „zákon o správe daní“), no zároveň nemohol konštatovať, že by takéto pochybenie mohlo mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko s dôkazmi, ktoré správca dane v daňovom konaní vykonal, bol žalobca oboznámený a mal možnosť sa k nim vyjadriť, pričom toto právo aj využil. Vzhľadom na uvedené bol krajský súd toho názoru, že keby v naznačenom smere nedošlo k vade konania, zistený skutkový stav by nebol iný ako ten, ktorý deklaroval žalovaný. Nemožno tak konštatovať, že by v dôsledku vady v konaní bolo rozhodnutie v rozpore so zákonom.

Včas podaným odvolaním zo dňa 09.12.2013 proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa žalobca odvolal z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ OSP, t.j. že súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a zároveň podľa § 205 ods. 2 písm. f/ OSP, t.j. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalobca sa v odvolaní nestotožnil s názorom správneho súdu prvého stupňa v tom, že dostatočne nepreukázal, že práce vykonala spoločnosť ARCHA - plus s.r.o. Naopak, žalobca tvrdil, že táto skutočnosť bola dostatočne preukázaná, tzn. práce zo strany ARCHA - plus s.r.o. boli dodané, a teda žalobcovi vzniklo zákonné právo na odpočítanie dane.

Žalobca ďalej namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkou ohľadom doplnenia dokazovania, a to konfrontáciou p. U. a p. M., ako aj výsluchom svojich zamestnancov, teda p. J. a p. M. D.. Zároveň žalobca vytýkal krajskému súdu, že neriešil nepravdivosť tvrdenia žalovaného, že p. J. nebol v roku 2008 zamestnancom žalobcu.

Žalobca ďalej namietal porušenie § 15 ods. 5 písm. e/ zákona o správe daní, nakoľko žalovaný neumožnil žalobcovi ako daňovému subjektu klásť svedkom otázky pri ústnom pojednávaní, keďže žalobca nebol žiadnym spôsobom informovaný o konaní ústneho pojednávania a o termíne a mieste vypočúvania svedkov (p. M., p. J. a p. R.). Žalobca mal za to, že bolo porušené jeho právo na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom v zmysle čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Zároveň požadoval priznať náhradu trov konania vo výške 132 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní vo výške 650,80 € a napokon náhradu trov odvolacieho konania vo výške 165,56 €.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný, a to i napriek výzve zo dňa 16.12.2013, nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja

ods. 2, § 214 ods. 2 OSP s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.04.2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Odvolací súd zistil, že v obdobnej veci už rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8Sžf/54/2014 zo dňa 18.02.2016, ktorým rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/197/2012-98 zo dňa 11.12.2013 potvrdil. Predmetom súdneho prieskumu v uvedenej veci bolo rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1020502/1/141599/2011/5062-r zo dňa 13.04.2012, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Malacky ako prvostupňového správneho orgánu - Dodatočný platobný výmer č. 606/230/54127/11 zo dňa 02.11.2011, ktorým bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2008 v sume 2859,92 €.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 250ja ods. 7 OSP poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžf/54/2014 zo dňa 18.02.2016, ktorého text uvádza nasledovne:

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 OSP).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Z dôvodu, že krajský súd sa vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite a podrobne aj odôvodnil, a s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 OSP v celom rozsahu stotožnil a považuje ich za vlastné, ako aj z dôvodu, že skutočnosti účastníkom známe nebude zbytočne opakovať, len na doplnenie a zdôraznenie správnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva:

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že sudy konajúce o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov podľa piatej hlavy OSP nie sú súdmi skutkovými, ale súdmi preskúmovacími, preto nevykonávajú dôkazy v konaní tak, ako je to pri civilných žalobách v civilnom sporovom konaní. Na základe toho ani nie sú viazané návrhmi účastníka vykonávať v daných veciach dokazovanie. Dokazovanie totiž vykonáva správny orgán, rozhodnutie ktorého sa preskúmava, pričom, ak by bolo dokazovanie vykonané nedostatočne, teda tak, že by nebol náležite zistený skutkový stav veci, súd by napadnuté rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie práve za účelom doplnenia skutkového stavu veci. Takáto situácia v tomto prípade nenastala, nakoľko správne orgány oboch stupňov dostatočne zistili skutkový stav veci a správne rozhodli o tom, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno na dodanie prác od dnes už zaniknutej spoločnosti ARCHA - plus s.r.o.

Podľa § 29 ods. 1, 2, 3 zákona o správe daní, dokazovanie vykonáva správca dane, ktorý vedie daňové konanie. Správa dane dbá, aby skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie, a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe správcovi dane z jeho úradnej činnosti.

Podľa § 29 ods. 8 zákona o správe daní daňový subjekt preukazuje skutočnosti, ktoré majú vplyv na správne určenie dane a skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

Podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH, právo odpočítať daň z tovaru alebo zo služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť.

Podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona o DPH, platiteľ môže odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou odsekov 3 a 7. Platiteľ môže odpočítať daň, ak je daň voči nemu uplatnená iným platiteľom v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť dodané.

V súvislosti s námietskou žalobcu ohľadom záveru daňových orgánov, že neboli predložené relevantné dôkazy o tom, že práce boli dodané tak, ako to bolo uvedené v predložených dokladoch od žalobcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na § 29 ods. 8 zákona o správe daní, v zmysle ktorého dôkazné bremeno je na daňovom subjekte, pričom tento však v priebehu daňovej kontroly nepredložil žiadne relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré by dokazovali skutočný priebeh fakturovaných prác spoločnosťou ARCHA - plus s.r.o. či už priamo (spoločnosť nemala žiadnych pracovníkov), alebo subdodávateľským spôsobom od p. M..

Ani dôkazy, ako výpoveď p. M. D., ako aktuálneho spoločníka spoločnosti MAXI FRUIT s.r.o. a vtedajšieho zamestnanca žalobcu, či p. J. v rámci navrhnutého výsluchu, a rovnako ani výpoveď získaná konfrontáciou p. U. a p. M. by podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci nevnesli relevantné skutočnosti preukazujúce skutočné dodanie prác spoločnosťou ARCHA - plus s.r.o. pre žalobcu. Rovnako tak treba konštatovať, že výpoveď p. R. a p. J. v prospech tvrdeniu žalobcu nijako neprispela.

K žalobcom tvrdenému procesnému pochybeniu, resp. pochybeniam Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, zhodne s názorom krajského súdu, že hoci išlo o vadu daňového konania, táto nemala zásadný vplyv na závery daňových orgánov, nakoľko nesvedčila žalobcovi. Zo strany správcu dane a žalovaného išlo o naplnenie legitímnosti zákonom o správe daní sledovaného cieľa, t.j. zabezpečenia fiškálnych záujmov štátu. Preto uvedený postup krajského súdu v danej veci nevybočil z rámcov legálnosti a zákonnosti a nemal charakter svojvoľnosti a arbitrárnosti.

Nad rámec odôvodnenia krajského súdu treba uviesť, že najvyšší súd v minulosti rozhodoval právnu vec skutkovo a právne takmer identickú medzi totožnými účastníkmi ako v tomto prípade, konkrétne ide o rozhodnutie sp. zn. 8Sžf/68/2013 z 30. októbra 2014, pričom týmto rozhodnutím súd potvrdil rozhodnutie krajského súdu, ktorý žalobu žalobcu zamietol. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že od orgánov verejnej moci, tzn. aj od súdov sa vyžaduje, aby dodržiavali kontinuitu svojho rozhodovania. V praxi to znamená, že súd pri rozhodovaní o skutkovo zhodných prípadoch by mal rozhodovať podľa ustálenej judikatúry, resp. aj v intenciách predtým prijatých rozhodnutí (pozri 8Sžf/4/2014).

V zmysle citovaného princípu právnej istoty a tým predvídateľnosti práva či legitímneho očakávania Najvyšší súd Slovenskej republiky nevidí legitímny dôvod, pre ktorý by sa mal od svojho rozhodnutia sp. zn. 8Sžf/68/2013 (na krajskom súde predtým sp. zn. 1S/137/2012) odchýliť pri skutkovo rovnakej veci iba z dôvodu, že krajský súd v inom senáte vo veci pod sp. zn. 4S/88/2012 dňa 31. januára 2014 (tak ako na to upozornil žalobca vo svojom podaní zo dňa 10. decembra 2014) rozhodol tak, že vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, z dôvodu, že procesné pochybenie (§ 15 ods. 5 zákona o správe daní) ako vada sama o sebe má za následok nezákonnosť rozhodnutia. Tak isto nemá pre toto rozhodnutie relevanciu skutočnosť, že daňové orgány prvého stupňa (Daňový úrad Bratislava) po vrátení veci zo strany krajského súdu vo veci 4S/88/2012 doplnili dokazovanie a takto získané dôkazy vyhodnotili inak, t.j. na základe ich iného uváženia dospeli k inému záveru, t.j. že práce boli vykonané spoločnosťou ARCHA - plus s.r.o. To isté platí i pre rozhodnutia krajského súdu vo veciach pod sp. zn. 5S/200/2012 zo dňa 27. januára 2015 a 5S/201/2012 zo dňa 24. februára 2015, na ktoré upozornil žalobca vo svojom podaní zo dňa 09. apríla 2015, v ktorých krajské súdy, odvolávajúc sa práve na rozhodnutie 4S/88/2012 a jeho následky v novom konaní, taktiež zrušili napadnuté rozhodnutia a vec vrátili na ďalšie správne konanie. V týchto rozhodnutiach krajský súd konštatoval, že Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodnutí 8Sžf/68/2013 zo dňa 30. októbra 2014 nemal vedomosť o novom rozhodnutí správcu dane. Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy nie je viazaný názorom krajského súdu a ani daňových orgánov, ale

výlučne zákonom a ustálenou judikatúrou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky napokon dodáva, že pokiaľ si platiteľ DPH uplatňuje nárok na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry, musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné plnenia boli reálne uskutočnené, a to práve osobou na faktúre, nakoľko zákonodarca požaduje (pre ľahkú zneužívateľnosť), aby platiteľ, ktorý si nárok na odpočet uplatňuje, preukázal splnenie podmienok, ktoré pre nárok na odpočet stanovil (5SŽf/32/2011, str. 6).

Napadnuté rozhodnutie žalovaného tak vychádzalo zo správneho posúdenia veci a jeho postup bol súladný s týkajúcou sa právnou úpravou. Rovnako zákonne postupoval i súd konajúci v prvom stupni.

Vzhľadom na uvedené, Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta OSP potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z ustanovení § 246c ods. 1, § 224 ods. 1 a § 250k OSP tak, že žalobcovi, ktorý nebol v konaní úspešný, náhradu trov konania nepriznal a žalovanému právo na náhradu trov konania zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 tretia veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.